

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 11854
Tarih : 01.03.2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi gerekçeleriyle birlikte ekte sunulmuştur.

Kemalbay

Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ
İzmir Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler	
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe	
Tarih :	02 Mart 2021	Esas No: 2/3430

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK. LİGİ
01 Mart 2021
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
01 Mart 2021
No. 286448
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GEREKCE

Sosyal güvenlik mevzuatında çalışanlar aleyhine en ciddi hak gasplarından ilki 08.09.1999 yılında bir diğeri ise 2008 yılında gerçekleşmiştir. SGK mevzuatı 1999 tarihinde değiştirilmeden önce emeklilik şartları kadınlar için 20 yıl sigortalılık süresi ve 5000 gün iken ve emeklilikte yaşa bağlı şart aranmıyorken, 4447 sayılı kanun ile sigortalılık hizmet süresi ve prim ödeme gün sayısının yanına bir de yaş şartı eklenmiştir. Yapılan kanun değişiklikleri emekçiler aleyhine olmuştur, tüm emeklileri olumsuz etkilemiştir ve toplum yararı içermemektedir. Öte yandan tüm dünyada geçerli olan hukuk ilkesi gereğince “aleyhte çıkan bir kanunun geriye doğru işletilemez” ilkesi mevcut iken bu yasa geriye doğru işletilerek kadınların kademeli olarak 58, erkeklerin kademeli olarak 60 yaşında emekli olması hükme bağlanmış ve bugün EYT olarak adlandırılan milyonlarca emekçi çalışanın hakkı yenmiştir. Hukukun temel kurallarından olan “kazanılmış hak ilkesi” dahi gözetilmeden SSK”lı, Bağ-Kur”lu veya Emekli Sandığına tabi tüm sigortalılara ayırım yapılmaksızın yaş engeli konularak milyonlarca emeklilikte yaşa takılanların kazanılmış hakları gasp edilmiştir. Ayrıca; emeklilikte yaşa takılan sigortalılar, prim ödeme gün sayısı ve sigortalılık süresini doldurup yaşı bekledikleri sürede çalışmaya devam ederlerse ücretlerinden malullük, yaşlılık ve ölüm sigorta primleri kesilmeye devam edilmektedir.

EYT’lilerin kazanılmış haklarının verilmemesi yoksulluğu ve işsizliği büyüttüğü gibi, genel olarak emeklileri bir yük olarak gören anlayış ve politikalar sebebiyle de emekliler de hak kayıplarına maruz kalmış, geçinemez duruma gelmiştir. Emeklilerin hak aramak için kurmuş oldukları sendikaların ise, tüzel kişilikleri tanınmamakta, yetki verilmemektedir. Mevcut çalışan sayısı ile emekliliğe hak kazananların sayısı arasındaki aktüeryal dengesizliği gerekçe göstererek emeklilikte yaşa takılanların durumunu normalleştirmeye çalışmak kabul edilemez. Bu tutum sosyal devletten uzaklaşmak, kamu yararına yönelik politika yerine neoliberal politikaları öncelemek ve kazanılmış hakların yok sayılması nedeniyle de toplum sözleşmesinin ihlali ve hukuksuzluk anlamına gelmektedir. Kaldı ki emeklileri yük gören anlayış sadece EYT’lilere yönelik değil, alınan siyasi kararlarla katsayılarla oynama, farklı statüler tayin edilmesi, vergi dilimi uygulaması vb. örneklerde olduğu gibi genel olarak emeklilerin kazanımlarına yönelinmekte olup hakları törpülenmektedir. Emeklilerin ücretleri insana yakışır ücretler olmayıp açlık sınırının yarısına ulaşamayan milyonlarca emekli bulunmaktadır. Bu gidişat sadece EYT’lilerin değil emeklilerin de ağır bir hak kaybına işaret etmektedir. Dar gelirli olan vergi dilimleri uygulaması, asgari ücretin dahi altına düşen emeklilik maaşı gerçeği, prim gün sayısı arttıkça azalan emeklilik ücreti gibi emekliler aleyhine politikalar gelir dağılımı eşitsizliklerini de baltalamaktadır. “Az kazanan az, çok kazanan çok vergi” alınması suretiyle bu sorunların bir nebze hafifletilebileceği açıktır.

Öte yandan anayasal ve yasal haklarını talep eden Emeklilikte Yaşa Takılanların tembellikle suçlanması, sosyal güvenlik harcamalarının bir kambur gibi görülmesi, emeklilik maaşlarının hak edilmiş tasarruflar değil devletin kaynaklarının sömürülmesiymiş gibi sunulması sosyal devlet anlayışıyla bağdaşmamakta, çalışanların emeğinin yok sayılması ve değersizleştirilmesi anlamına da gelmektedir. Sosyal güvenlik sisteminin doğru yönetilmesi, yurttaşların güvenceli bir çalışma ve emeklilik yaşamına kavuşturulması hükümetlerin sorumluluğunda

iken, EYT'lilerin günah keçisi ilan edilmeleri kabul edilemez. Emegi güvensizleştiren yürürlükteki politikalardan kaçınmak sosyal devlet anlayışının gereğidir. EYT'lilerin kazanılmış haklarını yok sayan, emekçiler aleyhine uygulanan ekonomi politikalar ile hükümet sosyal devlet anlayışından ve sosyal güvenlik politikasından daha fazla uzaklaşmış olacaktır. Herkese iş, aş talebi, kadın ekçilerin yükselttiği herkese "ekmek ve gül" talebi gibi, güvenceli gelecek sağlamak, emek, doğa ve kadın dostu ekonomi politikalar inşa etmek biz seçilmişlerin kaçınılmaz bir görevi olarak önümüzde durmaktadır. Çalışma yaşamı başta olmak üzere toplumda giderek derinleşen yoksulluk, artan sömürü, gelir dağılımı adaletsizliği, kronikleşen işsizlik, güvencesizlik ve eşitsizliklere dair bütünsel politikalara acilen ihtiyaç duyulmaktadır. Küresel gerçeklerin de işaret ettiği gibi, içinde bulunduğumuz Covid-19 pandemisi ve pandemi ile birlikte katmerleşerek artan ekonomik kriz, istihdamda yaşanan kötüleşme her geçen gün toplumu daha fazla tehdit etmektedir.

Hükümetlerin görevi; herkese iş, aş, güvenceli gelecek sağlamak, kayıtsız çalışmayı önlemek, emeklilerin hakkını korumak yaşam standartlarını yükseltmek ve sosyal güvenlik koşullarını iyileştirmek olmalıdır. Unutmamak gerekir ki emeklilik bir haktır ve bu hakların kullanılmasını sağlamak da ülkeyi yönetenlerin görevidir.

Teklifimizle, prim günü ve hizmet süresini tamamlamış ve yaşının dolmasını beklemek zorunda olan emeklilikte yaşa takılanların karşı karşıya kaldığı ayrımcılık, adaletsizlik ve hukuksuzluğun ortadan kaldırılarak tüm emekliler arasında hak ve yükümlülükte hukuksal eşitliğin sağlanması amaçlanmıştır.

SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 31.05.2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 20: 08.09.1999 tarihi öncesi sigortalı olan ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte bu Kanun ile mülga sosyal güvenlik kanunları hükümlerine göre, emeklilik için gereken sigortalılık süresi, hizmet süresi ve prim gün sayısı koşulunu sağlayıp yaş koşulunu sağlayamayanlardan, bu maddenin yayımı tarihinden itibaren Kuruma yazılı olarak başvuranlara yaşlılık aylığı bağlanır. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.